

אמר ליה רבי יוסי, יאות הוא ושפיר.

תא חזי, זפאה שלים דהוו כל אלין ביה, ואשתלים
בדקא יאות, ומית בלא בנין, והא קא ירית
דוכתיה בהתוא עלמא, אתתיה בעיא ליבומי או לא.
אי תימא דלפעי ליבומי, הא בריקניא איהו, דהא
אתריה קא ירית בהתוא עלמא.

אלא ודאי בעיא ליבומי, בנין דלא ידעינן אי הוה
שלים בעובדוי אי לאו. והוא אי אתינבמת
לא הוה בריקניא. בנין דאתר אית ליה לקדשא
ברוך הוא דהא בר נש הוה בעלמא ומות בלא בנין
ופורקא לא חזי ליה בעלמא, פיון דמית האי זפאה
שלים ואתתיה אתינבמת, ואיהו אתריה ירית. אתא
ההוא בר נש ואשתלים הכא, ובין כך ובין כך
קדשא ברוך הוא, אתר זמין ליה לעלמא עד דיימות

לשון הקודש

אלא ודאי צריכה ליבום, משום
שאנינו יודעים אם הנה שלם במעשיו
ואם לא. ואם היא מתנבמת, זה לא
הנה בריקנות, משום שיש מקום
לקדוש-ברוך-הוא לאיש הנה שהנה
בעולם ומת בלי בנים וגואל לא הנה
לו בעולם. פיון שהצדיק השלם הנה
מת ואשתו מתנבמת, והוא ירש את
מקומו, בא האיש ההוא ומשתלם כאן,

לו אשר לא יפרת, משום שלא לה יש
חלק לעולם הבא. אמר לו רבי יוסי,
נאה הוא ויפה.

בא ראה, צדיק שלם שהיו בו כל אלה
והשלם פראוי ומת בלי בנים, והנה
ירש מקומו בעולם ההוא - האם
אשתו צריכה יבום או לא? אם תאמר
שצריכה להתנבם, הרי זה לריקנות,
שהרי את מקומו ירש בעולם ההוא.

האי זבאה שלי, וישתלים איהו בעלמא. הָדָא הוּא
דכתיב (במדבר לה) כִּי בָעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב עַד מוֹת הַכֹּהֵן
הַגָּדוֹל וְגו'.

וְדָא הוּא דתנינו, בְּנִין זְמִינִין אִינוּן לְצַדִּיקָא
בְּמִיתְתָּהוֹן, בְּחַיֵּיהוֹן לָא זָכוּ וּבְמִיתְתָּהוֹן זָכוּ.
וּבְנִין כָּךְ פֶּלַע עוֹבְדוֹי דְקִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא כְּלָהוּ קְשׁוּמָא
וּזְכוּ, (ס"א וְחַיִּים) וְחַיִּים עַל כֻּלָּא. (קהלת ד) מוֹבִיּוֹם הַשָּׁנִים
מִן הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם שָׂכָר טוֹב בְּעַמְלָם, אֵלִין
אִינוּן דְּמַתְּעַסְקִין בְּהַאי עַלְמָא לְאוֹלָדָא בְּנִין. דְּאִינוּן
בְּנִין דְּשָׁבְקוּ, בְּגִינֵיהוֹן אִית לֹון אַגְר טַב בְּהַהוּא
עַלְמָא, וּבְגִינֵיהוּ יִרְתִּין אֲבָתָן דְּלַחֹן חוֹלְקָא בְּהַהוּא
עַלְמָא וְאוֹקְמוּתָא.

תָּא חַי, קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא נָטַע אֵילָנִין בְּהַאי עַלְמָא
אִי אֲצִלְחוּ יְאוּת, לָא אֲצִלְחוּ אַעְקָר לֹון וְשָׁתֵל

לשון הקודש

על הכל. (קהלת ד) מוֹבִיּוֹם הַשָּׁנִים מִן
הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם שָׂכָר טוֹב בְּעַמְלָם
— אלו הם שְׂמַתְעַסְקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
לְהוֹלִיד בְּנִים, שְׂאוֹתָם בְּנִים שְׂהַשְׂאִירוּ,
בְּגִלְלָם יֵשׁ לָהֶם שָׂכָר טוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְגִלְלָם יוֹרְשִׁים אֲבוֹתֵיהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם
הַהוּא, וּבְאַרְוֵהוּ.

בַּא רְאָה, הַקְּדוּשׁ בְּרִידָא הוּא נָטַע
אֵילָנוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה. אִם הֲצִלְחוּ —

ובין כך ובין כך הַקְּדוּשׁ בְּרִידָא הוּא
מִזְמִין לוֹ מְקוֹם לְעוֹלָם עַד שְׂיָמוֹת
הַצַּדִּיק הַשָּׁלֵם הַזֶּה וְהוּא יִשְׁתַּלֵּם
בְּעוֹלָם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (במדבר לב) כִּי בָעִיר
מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב עַד מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְגו'.

וְזָהוּ שְׂשָׁנִינוּ, בְּנִים מִזְמִינִים לְצַדִּיקִים
בְּמִיתְתָּתָם. בְּחַיֵּיהֶם לָא זָכוּ, וּבְמִיתְתָּתָם
זָכוּ. וּמִשׁוֹם כֵּךְ פֶּלַע מַעֲשָׂיו שֶׁל הַקְּדוּשׁ
בְּרִידָא הוּא כְּלָם אֲמַת וּזְכוּת, וְהָסוּ וְחַיִּים

לוֹן אֶפִּילוּ כִּמָּה זְמַנִּין. וּבְגִין כֶּךָ כָּל אֲרָחוּי דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא כְּלָהוּ לְטַב וְלֹא־תִקְנָא עֲלֵמָא:

בַּא אַל אִשְׁתּ אַחִיד וְנִיבם אוֹתָהּ, דְּהָא יְהוּדָה
וּכְלָהוּ שְׂבַטִין הוּוּ יְדַעֵי דָא. וְעַקְרָא דְּמִלְתָּא,
וְהָקָם זִרְע. בְּגִין דְּהָהוּא זִרְע אַעֲטְרִיד לְאִתְּקַנָּא
מְלָה וְלִמְגַלָּם גּוֹלְמָא לְתִקּוּנָא דְּלֹא יִתְפַּרֵּשׁ גּוֹזְעָא
מִשְׁרָשִׁיָּה בְּדָקָא יְאוּת, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (איוב לד)
וְאָדָם עַל עֵפֶר יָשׁוּב.

וְכַד מִתְּתַקֵּן לְבַתֵּר בְּדָקָא יְאוּת, אֵלִין מִשְׁתַּבְּחִין
בְּתַהוּא עֲלֵמָא בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִרְעֵי
בְּהוּ. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב, (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמַּתִּים
שְׂכָבְר מִתּוּ, דִּיִּיקָא. מִן הַחַיִּים אֲשֶׁר הִפָּה חַיִּים עֲדָנָה.
מָאִי עֲדָנָה, כִּמָּה דְּאֵת אָמַר (בראשית יח) אַחֲרֵי בְּלַתִּי
הִיְתָה לִי עֲדָנָה. וְכַתִּיב (איוב לג) יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִיו.

לשון הקודש

כְּרִאוּי, זְהוּ שְׂכַתּוּב (איוב לד) וְאָדָם עַל
עֵפֶר יָשׁוּב.

וּכְשֶׁנִּתְקַן אַחַר כֶּךָ כְּרִאוּי, אֵלִין
מִשְׁתַּבְּחִים בְּעוֹלָם הַהוּא, מִשּׁוּם
שֶׁהַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְרַצָּה בְּהֵם,
וּמִשּׁוּם כֶּךָ כְּתוּב (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת
הַמַּתִּים שְׂכָבְר מִתּוּ, דִּיקָא, מִן הַחַיִּים
אֲשֶׁר הֵם חַיִּים עֲדָנָה. מַה זֶה עֲדָנָה?
כְּמוֹ שֶׁנֶּאמַר (בראשית יח) אַחֲרֵי בְּלַתִּי

יְפָה. לֹא הִצְלִיחוּ - עוֹקֵר אוֹתָם וְשׁוֹתֵל
אוֹתָם אֶפִּילוּ כִּמָּה פְּעָמִים, וּמִשּׁוּם כֶּךָ
כָּל דְּרַכְבֵּי הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵן לְטוֹב
וְלִתְקֵן אֶת הָעוֹלָם.

בַּא אַל אִשְׁתּ אַחִיד וְנִיבם אֹתָהּ. שְׂהַרִי
יְהוּדָה וְכָל הַשְּׂבַטִים הָיוּ יוֹדְעִים אֶת זֶה
וְעַקֵּר הַדְּבָר וְהָקָם זִרְע, מִשּׁוּם שְׁאוּתוֹ
הַזִּרְע צְרִיךְ לְהִתְתַּקֵּן הַדְּבָר וְלִגְלָם גְּלָם
לְתִקּוּן שְׁלֵא יִפְרַד הַזִּרְע מִשְׁרָשׁוֹ

וְטוֹב מִשְׁנִיָּהֶם אֶת אֲשֶׁר עֵדֶן לֹא הָיָה (דְּלֹא שָׁב לִימֵי
 עֲלוֹמָיו) אֲשֶׁר לֹא רָאָה אֶת הַמַּעֲשֶׂה הַרַע אֲשֶׁר
 נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמַשׁ. וְטוֹב מִשְׁנִיָּהֶם אֶת אֲשֶׁר עֵדֶן
 לֹא הָיָה, דְּלֹא שָׁב לִימֵי עֲלוֹמָיו וְלֹא אֶצְטְרִיךְ
 לְאֶתְתַקְנָא, וְלֹא סָבִיל חוֹבִין קַדְמָאֵי, בְּגִין דְּקַדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא (דף קפ"ח ע"א) יֵהֵב לִיָּה אֶתְר מִתְקַנָּא בְּהֵתוּא
 עֲלָמָא בְּדָקָא יָאוּת.

תָּא חַיִּי, מַה כְּתִיב, (קהלת ח) וּבִבְנֵי רְאִיתִי רְשָׁעִים
 קַבְרִים וְגו', בְּמַה דְּאֶתְמַר. בְּגִין דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עֶבֶד טִיבוּ וְלֹא בָעָא לְשַׁצָּאָה עֲלָמָא אֱלָא בְּמַה
 דְּאֶתְמַר, וְכָל אֲרַחֲוֵי בְּלָהוּ קְשׁוּט וּזְכוּ לְאוֹטְבָא לְהוּ
 בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְּאֶתִּי. וּפְאָה חוּלְקָהוֹן
 דְּצַדִּיקֵיָא דְּאִינוּן אֲזִלֵּי בְּאַרְחַ קְשׁוּט, עֲלִיָּהוּ כְּתִיב,
 צַדִּיקִים יִירְשׁוּ אֶרֶץ: (תהלים לז)

לשון הקודש

מתקן בעולם ההוא כְּרָאוּי.

בא רָאָה מַה כְּתוּב? (קהלת ח) וּבִבְנֵי רְאִיתִי
 רְשָׁעִים קַבְרִים וְגו', כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר מִשׁוּם
 שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה חֶסֶד וְלֹא
 רוֹצֵה לְכַלּוֹת אֶת הָעוֹלָם, אֱלָא כְּמוֹ
 שֶׁנֶּתְבָּאָר, וְכָל דְּרָכָיו מְלֵאם אֱמֶת וּזְכוּת
 לְהִיטִיב לָהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
 אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵם הוֹלְכִים
 בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, עֲלֵיהֶם כְּתוּב (תהלים לז)

הִיָּתָה לִי עֲדָנָה, וּכְתוּב (איוב לב) יָשׁוּב
 לִימֵי עֲלוֹמָיו.

וְטוֹב מִשְׁנִיָּהֶם אֶת אֲשֶׁר עֵדֶן לֹא הָיָה
 וְשֶׁלֹּא שָׁב לִימֵי עֲלוֹמָיו אֲשֶׁר לֹא רָאָה אֶת
 הַמַּעֲשֶׂה הַרַע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמַשׁ.
 וְטוֹב מִשְׁנִיָּהֶם אֶת אֲשֶׁר עֵדֶן לֹא הָיָה,
 שֶׁלֹּא שָׁב לִימֵי עֲלוֹמָיו וְלֹא אֶצְרִיךְ
 לְהֶתְתַקֵּן וְלֹא סוֹבֵל חַטָּאִים רַאשׁוֹנִים,
 מִשׁוּם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נֹתֵן לוֹ מְקוֹם

וַיֵּרַע בְּעֵינַי יְיָ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמַת גַּם אֹתוֹ. רַבִּי הֵיִיא
 פְּתַח, (קהלת יא) בְּבִקְרָ זֶרַע אֶת זֶרַעַךְ וְלַעֲרַב אֶל
 תַּנְחַ יֶדְךָ וְגו'. תָּא חַזִּי, כַּמָּה אֶתְחַזִּי לִיָּה לְבַר נָשׁ
 לְאַזְדַּהְרָא מִחֻבּוּבִי, וְלְאַזְדַּהְרָא בְּעוֹבְדוֹי קַמִּי קִדְשָׁא
 בְּרִידָּהּ הוּא. בְּגִין דְּכַמָּה שְׁלִיחָן וְכַמָּה מְמַנָּן אֵינּוּן
 בְּעֵלְמָא, דְּאֵינּוּן אֲזִלִּין וְשִׂאטִּין, וְחִמָּאן עוֹבְדֵיהוֹן דְּבְנֵי
 נָשָׂא, וְסַהְדִּין עֲלוּי (ו"ח ע"ה) וְכֻלָּא בְּסַפְרָא כְּתִיבִין.

וְתָא חַזִּי, בְּכָל אֵינּוּן חוֹבִין דְּאַסְתָּאב בְּחוּ בַר נָשׁ
 בְּהַאי עֲלָמָא, דָּא אִיהוּ חוֹבָא דְאַסְתָּאב בִּיה
 בַּר נָשׁ יִתִּיר בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי. מָאן
 דְּאוֹשִׁיד זֶרַעִיה בְּרִיקְנִיא, וְאַפִּיק זֶרַעָא לְמוֹנָנָא בִּידָא
 אוּ בְּרַגְלָא וְאַסְתָּאב בִּיה. כַּמָּה דְאַתָּ אָמַר, (תהלים ה) כִּי
 לֹא אֵל חֲפִז רָשָׁע אֶתָּה לֹא יִגְרָךְ רָע.

לשון הקודש

ומעידים עליו ו"ח עליהם, והכל בתובים
 בספר.

ובא וראה, בכל אותם החטאים
 שנשטמא בהם האדם יותר בעולם הזה,
 זהו חטא שנשטמא בו אדם יותר בעולם
 הזה ובעולם הבא - מי ששופך זרעו
 לריק ומוציא זרע לחנם ביד או ברגל
 ונשטמא בו, כמו שנאמר (תהלים ה) כי לא
 אל חפז רשע אתה לא יגרך רע.

צדיקים יירשו ארץ.

וירע בעיני ה' אשר עשה וימת גם אתו.
 רבי הייא פתח, (קהלת יא) בבקר זרע את
 זרעך ולערב אל תנח ידך וגו'. בא ראה
 כמה ראוי לאדם להזהר מחטאיו
 ולהזהר במעשיו לפני הקדוש ברוך
 הוא, משום שפמה שלוחים וכמה
 ממנים הם בעולם שהם הולכים
 ומשוטטים ורואים את מעשי בני האדם

בְּגִין דָּא לָא עָאֵל לְפִרְגוּדָא, וְלָא חָמֵי סְבָר אַפִּי
 עֵתִיק יוֹמִין, כְּמָה דְתַנִּינָן כְּתִיב הָכָא לֹא יִגְוֹרֵךְ
 רַע, וְכְתִיב וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יי. וּבְגִין
 כְּךָ כְּתִיב, (ישעיה א) יְדִיכֶם דְּמִים מְלֹאוּ. זַכָּאָה חוֹלְקִיָּה
 דְּבַר נָשׁ דְּדַחִיל לְמַאֲרִיָּה וַיְהִי נָטוּר מַאֲרֵחַ בִּישָׂא,
 וַיְדַפֵּי גְרַמִּיָּה לְאַשְׁתַּדְּלָא בְּדַחִילוֹ דְּמַאֲרִיָּה.

תָּא חָזִי, בְּבִקְר זֶרַע [אֶת] זֶרַעָךְ, הֵאִי קָרָא אוֹקְמוּתָה.
 בְּבִקְר, דָּא הוּא בְּזַמְנָא דְּבַר נָשׁ אֶתְקַיִּים
 בְּחִילִיָּה וַיְהִי בְּעוֹלִימוֹ, בְּדִין אֶשְׁתַּדְּלָא לְאוֹלְדָא בְּגִין
 בְּאִיתְתָּא דְּחִזִּיא לִיה, דְּכְתִיב בְּבִקְר זֶרַע אֶת זֶרַעָךְ.

דְּהָא בְּדִין זַמְנָא אִיחוּ כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר, (תהלים קכז)
 כְּתָצִים בְּיַד גִּבּוֹר פֶּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים. בְּגִין דִּיכֹּל
 לְמִילָף לְהוּ אֶרְחוּי דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיְהִי לִיה
 אֲגָרָא טָבָא לְעֵלְמָא דְּאֶתִי. דְּכְתִיב אֲשֶׁרִי הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר

לשון הקודש

בַּא רְאָה, בְּבִקְר זֶרַע וְאֶת זֶרַעָךְ. הַפְּסוּק
 הַזֶּה בְּאֶרְוָהוּ, בְּבִקְר – זֶהוּ בְּזַמֵּן שְׂאֲדָם
 עוֹמֵד בְּכַחוּ וַיְהִיָּה בְּעוֹלִמוֹ, אִזּוּ יִשְׁתַּדְּלָא
 לְהוֹלִיד בְּנִים עִם אִשָּׁה שְׂרָאוּיָה לוֹ,
 שְׂכַתוֹב בְּבִקְר זֶרַע אֶת זֶרַעָךְ.

שְׂתַרִּי אִזּוּ הוּא הַזְּמַן, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (תהלים
 קכז) כְּתָצִים בְּיַד גִּבּוֹר פֶּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים,
 מְשׁוּם שְׂיִכּוֹל לְלַמֵּד אוֹתָם דְּרַכֵּי הַקְּדוּשׁ

בְּגִלְלָא זֶה לֹא נִבְנִים לְמַחְצָה וְלֹא רֹאָה
 תֹּאֵר פְּנֵיו שֶׁל עֵתִיק יוֹמִין, כְּמוֹ שְׁלַמְדָּנָה,
 כְּתוּב כָּאֵן לֹא יִגְרָךְ רַע, וְכְתוּב וַיְהִי עַר
 בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה', וּמְשׁוּם כְּךָ
 כְּתוּב (ישעיה א) יְדִיכֶם דְּמִים מְלֹאוּ. אֲשֶׁרִי
 חֲלָקוּ שֶׁל הָאִישׁ שְׂרָיָא מְרַבּוּנוּ וַיְהִיָּה
 שְׂמוֹר מְדַרְךָ רַעָה, וַיְטַהַר עֲצָמוֹ
 לְהִשְׁתַּדְּלָא בְּיִרְאָת רַבּוּנוּ.

מִלֵּא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם לֹא יִבְשׁוּ כִּי יִדְבְּרוּ אֶת
 אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר. לֹא יִבְשׁוּ בְּהוּא עֲלֵמָא, בְּזִמְנָא
 דְּמֵאֲרִיחוֹן דְּדִינָא יִיתוֹן לְקַטְרָנָא עֲלוּי. דְּלִית לָךְ
 אֲנָרָא טָבָא בְּהוּא עֲלֵמָא, בְּהוּא דְּאוּלוּף לִיה
 לְבָרִיה דְּחִילוֹ דְּמָרִיה בְּאַרְחוּי דְּאוּרִיטָא.

תָּא חֲזִי, מַה אָמַר בְּאַבְרָהָם, דְּכִתְיב, (בראשית יח) כִּי
 יִדְעֵתִיו לְמַעַן אֲשֶׁר יַצִּיחַ אֶת בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ
 אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְיָ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. וְעַל
 דָּא הָהוּא זְכוּ קִימָא לִיה בְּהוּא עֲלֵמָא לְגַבֵּי כָּל
 מֵאֲרִיחוֹן דְּדִינָא.

וּבְגִין כֶּךָ בִּבְקָר זִרַע אֶת זִרְעֲךָ, וְלַעֲרַב אֶל תַּנְחַ
 יְדָךְ, אֲפִילוּ בְּיוֹמֵי דְּזִקְנָתָא, דְּאִיהוּ זִמְנָא דְּסִיב
 בַּר נָשׁ (לֹא יִמָּא כְּבַר אֲשַׁתְּדָּלִית וְדִי לִי אוּ כְּבַר אֲשַׁתְּדָּלִית וְלֹא יִכְלִינָא וְהַשְׁתָּא
 דְּאִנָּא סִיב לִית אֲנָא בְּעִי וְעַם כָּל דָּא) מַה כְּתִיב אֶל תַּנְחַ יְדָךְ לֹא

לשון הקודש

(בראשית יח) כִּי יִדְעֵתִיו לְמַעַן אֲשֶׁר יַצִּיחַ אֶת
 בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ ה' לַעֲשׂוֹת
 צְדָקָה וּמִשְׁפָּט, וְעַל כֵּן אוֹתָהּ הַזְּכוּת קִימָת לֹא
 בְּעוֹלָם הָהוּא אֲצֵל כָּל בְּעֵלֵי הַדִּין.

וּמִשׁוּם כֶּךָ בִּבְקָר זִרַע אֶת זִרְעֲךָ, וְלַעֲרַב
 אֶל תַּנְחַ יְדָךְ - אֲפִילוּ בְּיוֹמֵי הַזְּקָנָה, שֶׁהוּא
 הַזְּמַן שֶׁאֲדָם זָקֵן, וְלֹא יֵאמַר כְּבַר הַשְׁתַּדְּלָתִי
 וְדִי לִי, אוּ - כְּבַר הַשְׁתַּדְּלָתִי וְאִנִּי

בְּרוּךְ הוּא, וְהִיחָה לֹא שְׂבַר טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא,
 שְׂבַתוֹב אֲשֶׁרֵי הַגֹּבֵר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ
 מֵהֶם לֹא יִבְשׁוּ כִּי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר.
 לֹא יִבְשׁוּ - בְּעוֹלָם הָהוּא, בְּזִמְנָא שְׂבַעֲלֵי
 הַדִּין יִבְאוּ לְקַטְרָנָא עֲלוּי, שְׂאִין לָךְ שְׂבַר
 טוֹב בְּעוֹלָם הָהוּא כְּמוֹ הוּא שְׂמֵלְמַד אֶת
 בְּנֵי יִרְאֵת רַבּוֹנוּ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה.

בַּא רְאֵה מַה אָמַר בְּאַבְרָהָם, שְׂבַתוֹב

יִשְׁבוּק מִלְּאוֹלָדָא בְּהַאי עֲלֵמָא. מָאי טַעְמָא, בְּגִין
דְּלֹא תִדַּע אֵיזָה יְכַשֵּׁר הָזֶה אוּ זֶה לְפָנֵי הָאֱלֹהִים.
בְּגִין דִּיקוּמוּן בְּגִינִיה בְּהַתּוּא עֲלֵמָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים קכז) הִנֵּה נִחַלְת יְיָ בְּפָנִים, דָּא
צְרוּרָא דְנִשְׁמָתָא סְטָרָא דְעֲלֵמָא דְאֲתִי, וְלֵהַאי
נִחַלְתָּ מָאן זָכִי לִיָּה לְבַר נָשׁ לְאַעְלָא בְּהַתּוּא נִחַלְתָּ
יְיָ, בְּפָנִים. אֵינּוּן בְּגִין זְכָאן לִיָּה לְנִחַלְתָּ יְיָ, וְעַל דָּא
זְכָאָה הַתּוּא בַר נָשׁ דְּזָכִי לֹון דִּיזְלִיף לֹון אֲרַחֲוִי
דְּאֹרִיִּתָא כְּמָה דְּאֲתַמָּר:

וְתַסַּר בְּגִדֵי אֲלֻמְנוּתָהּ מֵעֲלִיָּהּ וְגו', תָּא חֲזִי, תַּמָּר
בַּת כַּהֵן הָיְתָה, וְכִי סִלְקָא דְעֵתָךְ דְּאִיְהִי אֲזִלָּא
בְּגִין לְאַזְנָאָה עִם תְּמוּנָה, דְּהָא אִיְהִי צְנִיעוּתָא
אֲשֶׁתִּכְחַת בָּהּ תְּדִיר. אֲלָא אִיְהִי צִדְקַת הָיְתָה וּבְחֻכְמָה
עֲבַדְתָּ הָאִי, דְּהָא אִיְהִי לָא אֲפַקְרַת גְּרַמָּה לְגַבִּיָּה,

לשון הקודש

הָאָדָם לְהַכְנִס לְאוֹתָהּ נִחַלְתָּ הִי? הַבְּנִים.
אוֹתָם הַבְּנִים מְזוּבִים אוֹתוֹ לְנִחַלְתָּ הִי,
וְעַל כֵּן אֲשֶׁרִי אוֹתוֹ הָאִישׁ שְׁמוּנָה אוֹתָם
לְלַמֵּד אוֹתָם דְּרַכִּי הַתּוּרָה כְּמוֹ
שְׁנַתִּבְאָר.

וְתַסַּר בְּגִדֵי אֲלֻמְנוּתָהּ מֵעֲלִיָּהּ וְגו'. כֵּא
רְאָה, תַּמָּר הִיְתָה בַת כַּהֵן, וְכִי תַעֲלֶה
עַל דְּעֵתָךְ שְׁהִיא הִלְכָה כְּדִי לְזוֹנוֹת עִם
חֻמִּיָּה? שְׁהִרִי הִיא, צְנִיעוּת נִמְצָאָה בָּהּ

יְכוּל, וְכַעַת שְׂאֵנִי וְכֵן אֵינִי רוּצָה. וְעַם כָּל זֶה מַה
כְּתוּב? אַל תִּנְחַ וְיָדֶךָ. לֹא יִנְחַ מִלְּהוֹלִיד
בְּעוֹלָם הַזֶּה. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁלֹּא
תִדַּע אֵיזָה יְכַשֵּׁר הָזֶה אוּ זֶה. לְפָנֵי
הָאֱלֹהִים – כְּדִי שֶׁיַּעֲמִדוּ בְּשִׁבְלֵוֹ בְּעוֹלָם
הַהוּא.

וְעַל כֵּן כְּתוּב (תהלים קכז) הִנֵּה נִחַלְתָּ הִי
בְּפָנִים. זֶהוּ צְרוּר הַנְּשָׁמוֹת, הַצֵּד שֶׁל
הָעוֹלָם הַבָּא. וְלִנְחַלְתָּ הַזֶּה, מִי מְזוּבָה אֵת

אֵלֶּא בְּגִין דִּידִיעָה יָדַעַת וְחֻכְמָתָא אֶסְתַּבְּלַת. וְעַל דָּא
אִיהִי אֶתְת לְגַבִּיּוּה לְמַעְבַּד (עֲמִיּוּה) טִיבּוּ וּקְשׁוּט, וְעַל דָּא
אֶתְת (לְהַדְרִיּוּה) וְאֶשְׁתַּדְּלַת בְּעַסְקָא דָּא.

תָּא חַזִּי, בְּגִין דְּאִיהִי יָדַעַת יְדִיעָה וְאֶשְׁתַּדְּלַת
בְּעַסְקָא דָּא. קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבַד סִיּוּעָא תַּמָּן
בְּהֵוּא עוֹבְדָא וְאֶתְעַבְּרַת מִיַּד. וְכֵלָּא הָוָה (דף קפז ע"ב)
מִנִּיּוּה. וְאִי תִימָא אִמְרִי לָא אִיִּתִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אִינּוֹן בְּגִין מֵאֶתְתָא אֶחְרָא, אִמְרִי מִן דָּא. אֵלֶּא וְדִאִי
אִיהִי אֶצְטְרִיכָא לְעוֹבְדָא דָּא וְלָא אֶתְתָא אֶחְרָא.

תִּרְיִן נָשִׁין הֵווּ דְּמִנִּיּוּהוּ אֶתְבְּנִי זְרַעָא דִּיהוּדָה, וְאֶתּוּ
מִנִּיּוּהוּ דְּוֹד מְלָכָא וְשְׁלֵמָה מְלָכָא וּמְלָכָא
מְשִׁיחָא. וְאֵלִין תִּרְיִן נָשִׁין דָּא כְּגוֹנוּנָא דְדָא, תַּמָּר
זְרוּת דְּמִיתוּ בְּעַלְיִיּוּהוּ בְּקַדְמִיתָא, וְאִינּוֹן אֶשְׁתַּדְּלוּ
לְעוֹבְדָא דָּא.

לשון הקודש

עֲשֵׂה שֵׁם סִיּוּעַ בְּמַעֲשֵׂה הַהוּא וּמִיַּד
הִתְעַבְּרָה, וְהַכֵּל הָיָה מְפִנּוּ. וְאִם תֹּאמַר,
לָמָּה לֹא הִבִּיא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
אוֹתָם בְּגַיִם מֵאֲשֶׁה אַחֲרֵת? לָמָּה מִזֵּו?
אֵלֶּא וְדִאִי שְׁהִיא הֶעֱרַכָה לְמַעֲשֵׂה הָזֶה
וְלֹא אֲשֶׁה אַחֲרֵת.

שְׁתֵּי נָשִׁים הָיוּ שִׁמְהֵן נִבְנָה הַזֶּרַע שֶׁל
יְהוּדָה, וּבָאוּ מֵהֵן דְּוֹד הַמֶּלֶךְ וְשְׁלֵמָה

תָּמִיד. אֵלֶּא הִיא הִיְתָה צְדָקָת, וּבְחֻכְמָה
עֲשֵׂתָה אֶת זֶה, שְׁהֲרִי הִיא לֹא הִפְקִירָה
אֶת עַצְמָהּ אֵלָיו, אֵלֶּא מְשׁוּם שְׂיַדְעָה
יְדִיעָה וּבְחֻכְמָה הִתְבּוֹנְנָה, וְעַל בֵּין הִיא
בָּאָה אֵלָיו לְעֲשׂוֹת וְעִמּוֹ חֶסֶד וְאַמֶּת, וְעַל
זֶה בָּאָה וּבְפִרְהִסָּא וְהִשְׁתַּדְּלָה בְּעַסְקַת הָוָה.
כֵּן רָאָה, מְשׁוּם שְׁהִיא יְדַעָה יְדִיעָה
וְהִשְׁתַּדְּלָה בְּעַסְקַת זֶה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

תָּמַר אֶשְׁתַּדְּלַת לְגַבִּי חֲמוּהָ דְאִיהוּ קָרִיב יַתִּיר
 לְבָנָיו דְּמִיתוּ. מָאי טַעְמָא אִיהִי אֶשְׁתַּדְּלַת
 לְגַבִּיָּהּ, דְּכָתִיב כִּי רָאִתָּה כִּי גָדַל שְׁלָה וְהִיא לֹא
 נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה. וּבְגִין דָּא אֶשְׁתַּדְּלַת בְּעוֹבְדָא דָּא
 לְגַבִּי חֲמוּהָ.

רוּת מִית בְּעָלָהּ וּלְבָתֵּר אֶשְׁתַּדְּלַת בְּעוֹבְדָא דָּא
 לְגַבִּיָּהּ דְּכָתִיב, (רוּת א) וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו
 וַתִּשְׁכַּב. וְאֶשְׁתַּדְּלַת בַּחֲדִיָּהּ וּלְבָתֵּר אוֹלִידַת לִיָּהּ
 לְעוֹבֵד. וְאִי תִימָא אַמְאִי לָא נָפִיק עוֹבֵד מֵאֲתָתָא
 אַחְרָא, אֶלָּא וְדָאי הִיא אֶצְטְרִיכַת וְלֹא אֲתָתָא אַחְרָא.
 וּמְתָרִין אַלִּין אֲתַבְּנִי וְאֶשְׁתַּכְּלִיל זְרַעָא דִּיהוּדָה,
 וְתַרְוּוּיָהּ בְּכִשְׁרוֹת עֲבָדוּ לְמַעַבְד טִיבוּ עִם אֵינּוּן
 מִוְתִּיָּא לְאֲתַתְקַנָּא עַלְמָא לְבָתֵּר.

לשון הקודש

רוּת מִת בְּעָלָהּ, וְאַחַר כֵּן הִשְׁתַּדְּלָה
 בְּמַעֲשֵׂה הַזֶּה אֶצֶל בְּעוֹ, שְׁכַתוּב (רוּת א)
 וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, וְהִשְׁתַּדְּלָה
 עִמוֹ, וְאַחַר כֵּן הוֹלִידָה אֶת עוֹבֵד. וְאִם
 תֹּאמַר, לָמָּה לֹא יֵצֵא עוֹבֵד מֵאִשָּׁה
 אַחְרָת? אֶלָּא וְדָאי הִיא הַצְּרָכָה וְלֹא
 אִשָּׁה אַחְרָת. וּמִשְׁתִּי אֵלּוּ נִבְנְה וְנִתְקַן
 זְרַעוֹ שֶׁל יְהוּדָה, וְשִׁתְּיָהּ עָשׂוּ
 בְּכִשְׁרוֹת, לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם אוֹתָם
 הַמֵּתִים לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם לְאַחַר מִבְּנֵי.

הַמִּלָּךְ וּמִלָּךְ הַמְּשִׁיחַ, וּשְׁתֵּי הַנָּשִׁים
 הִלְלוּ זו כְּמוֹ זוֹ, תָּמַר וְרוּת שְׁמֵתוּ
 בְּעַלְיָהֶן בְּרֵאשׁוֹנָה, וְהֵן הִשְׁתַּדְּלוּ
 לְמַעֲשֵׂה הַזֶּה.

תָּמַר הִשְׁתַּדְּלָה אֶצֶל חֲמִיָּהּ, שֶׁהוּא
 יוֹתֵר קָרוֹב לְבָנָיו שְׁמֵתוּ. מָה הַטַּעַם
 הִיא הִשְׁתַּדְּלָה אֶצֶל? שְׁכַתוּב כִּי
 רָאִתָּה כִּי גָדַל שְׁלָה וְהִיא לֹא נִתְּנָה לוֹ
 לְאִשָּׁה, וּמִשׁוּם זֶה הִשְׁתַּדְּלָה בְּמַעֲשֵׂה
 הַזֶּה אֶצֶל חֲמִיָּהּ.

וְדָא הוּא כְּמָה דְאִתְמַר (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת
הַמַּתִּים שְׂכָר מִתּוֹ, דְהָא כִּד הוּוּ תִיִן
בְּקִדְמִיתָא לָא הָוָה בְּהוּ שְׂבַחָא (ו"ח וּלְבַתֵּר הָוָה בְּהוּ שְׂבַחָא),
וְתִרְוִייהוּ אֲשִׁתְּדִלוּ לְמַעְבַּד טִיבוּ וְקִשׁוּט עִם אֲנָוּן
מִיִּתְיֵא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סִייע בְּתֵהוּא עוֹבְדָא
וְכִלָּא הָוָה בְּדָקָא יֵאוּת. וְכַּאֲהֵ אִיהוּ מָאן דְאֲשִׁתְּדִל
בְּאוּרֵיִתָּא יִמָּא וְלִילְיָא. כְּמָה דְאִתְ אָמַר, (יהושע א)
וְהִגִּית בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמַר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל
הַכְּתוּב בּוּ כִּי אֲזַ תַּצְלִיחַ אֶת דְּרַכְךָ וְגו':

וְיוֹסֵף הוֹרֵד מִצְרַיִמָּה וַיִּקְנֶהוּ פוֹטִיפַר וְגו'. (מ"ח כתיב

לְעִיל וַיִּכֹּר יְהוּדָה וַיֵּאמֶר, אִיהוּ אָמַר לְגַבִּי אָבִיו הִכָּר נָא וְגו', וְעַל דָּא וַיִּכֹּר
יְהוּדָה. וְכִתִּיב וְהִנֵּה תְאוּמִים בְּבִטְנָה. תְאוּמִין הוּוּ מִקְדָּמַת דְנָא אֲחִין הוּוּ. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר,
לֹא אֲשַׁמֵּעַ הַכִּי. אֲלֵא בְּגִין אַחֲרֵינִין אֲתִּילִידוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּגִין כִּד אֲשִׁתְּדִלַת לְאֲשַׁכְּחָא
אוֹבְדָא דְאֵתְאֲבִיר. תָּא חַזִּי מַה כְּתִיב, וַיְהִי כַּמְשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אֲחִיו וְתֵאמֶר מַה־פְּרָצַת
עֲלֶיךָ פְּרִיץ. רַמּוֹ הֵכָא פְּרִיצוּתָא קְדָמָאָה דְפְרִיץ הֵהוּא דְמִית עֲלֵיהּ מִשְׁמַע דְכִתִּיב פְּרָצַת

לשון הקודש

כִּי אֲזַ תַּצְלִיחַ אֶת דְּרַכְךָ וְגו'.
וְיוֹסֵף הוֹרֵד מִצְרַיִמָּה וַיִּקְנֶהוּ פוֹטִיפַר
וְגו'. וְמַה כְּתוּב לְמַעְלָה? וַיִּכֹּר יְהוּדָה וַיֵּאמֶר.
הוּא אָמַר לְאָבִיו הִכָּר נָא וְגו', וְעַל כֵּן וַיִּכֹּר
יְהוּדָה. וְכִתִּיב וְהִנֵּה תְאוּמִים בְּבִטְנָה. תְאוּמִים
הִיוּ מִקְדָּם לְכֵן אֲחִים הִיוּ. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, לֹא
כִּד נִשְׁמַע, אֲלֵא בְּגִינִים אַחֲרֵינִים נולדוּ. אָמַר רַבִּי
אַבָּא, מִשּׁוּם כִּד הֲשִׁתְּדִלָה לְמַצָּא הַאֲבָדָה
שְׁנֵאבְדָה בָּא רָאָה מַה כְּתוּב, וַיְהִי כַּמְשִׁיב יָדוֹ
וְהִנֵּה יָצָא אֲחִיו וְתֵאמֶר מַה־פְּרָצַת עֲלֶיךָ פְּרִיץ. רַמּוֹ

וְזָהוּ כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי
אֶת הַמַּתִּים שְׂכָר מִתּוֹ, שְׁהָרִי כְּשִׁהוּ
תִיִים בְּהִתְחַלָּה, לֹא הָיָה בְּהֵם שְׂבַח וּ"ח
וְאַחַר כִּד הָיָה בְּהֵם שְׂבַח, וְשִׁתְּיָהֶן הִשְׁתְּדִלוּ
לַעֲשׂוֹת חֶסֶד וְאַמֶּת עִם אוֹתָם הַמַּתִּים,
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סִייע בְּאוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה
וְהַכֹּל הָיָה כְּרָאוּי. אֲשֶׁרִי הוּא מִי
שְׁמִשְׁתְּדִל בְּתוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה, כְּמוֹ
שְׁנֵאמַר (יהושע א) וְהִגִּית בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה
לְמַעַן תִּשְׁמַר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַכְּתוּב בּוּ

עליך פריצותא בגין דאצטריכת לאטרתא למרד ובגין כך פריצותא תעביד בשאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות. ועל דא ויקרא את שמו פרץ. ולבתר דכל עובדא דיהודה אתמר דיהודה זבין ליה ליוסף. ואיהו גרים ליה לכל האי. דאי יהודה הוה אמר נהדר ליה לאבונא הוה עבדין ליה אחוי הכי ועל דא נחתו ליה אחוי משלטנותא דעליהו. לבתר דאתגלי מאחוי ואתא עליה כל דא אהדר ואמר ויוסף הורד מצרימה) **מאי הורד.**

דאסתבם קדשא בריך הוא ביהוה עובדא לקיימא גזרה דיליה דגזר בין הפתרים דכתיב, (בראשית טו) ידוע ידוע כי גר יהיה זרעך וגו'. ויקנהו פוטיפר לסטר חטאה קנה ליה.

פתח ואמר, (איוב ט) האמר לחרם ולא יזרח ובעד כוכבים יחתם. תא חזי, שבעה ככביא עבד קדשא בריך הוא ברקיעא, וכל רקיעא ורקיעא אית ביה פמה שמשין ממנין לשמשא ליה לקדשא בריך הוא.

לשון הקודש

הקדוש ברנך הוא לאותו המעשה לקים את הגזרה שלו שגזר בין הפתרים, שכתוב (בראשית טו) ידוע תדע כי גר יהיה זרעך וגו'. ויקנהו פוטיפר, לצד החטא קנה אותו.

פתח ואמר, (איוב ט) האמר לחרם ולא יזרח ובעד כוכבים יחתם. בא ראה, שבעה כוכבים עשה הקדוש ברנך הוא ברקיע, ובכל רקיע ורקיע יש פמה שמשים ממנין לשמושו של הקדוש ברנך הוא.

כאן התפרצות ראשונה שפרץ זה שמת עליו, ממשמע שכתוב פרצת עליך, התפרצות בגלל שהצטרפת להטריח לאדונך, ומשום כך התפרצות תעשה בשאר אמות עובדי עבודת כוכבים ומזלות. ועל זה ויקרא שמו פרץ. ולאחר שקל מעשה של יהודה נאמר שיהודה מכר לו ליוסף, והוא גרם לו לכל זה, שאם יהודה היה אומר נחזיר אותו לאבינו, היו עושים לו אחיו כך, ועל זה הורידו אותו אחיו משלטונו שעליהם. ולכסוף שגלה מאחיו וכא עליו כל זה, תור ואמר ויוסף הורד מצרימה מה זה הורד? שהסכים

בְּגִין דְּלִית לָךְ שְׁמֵשָׁא אוּ מְמַנָּא דְּלִית לִיה פּוֹלְחָנָא
 וְשְׁמוּשָׁא לְמֵאֲרִיָּה, וְקִיּוּמֵי כָּל חַד וְחַד עַל
 הַהוּא שְׁמוּשָׁא דְאַתְּפַקְדָּא בֵּיה, וְכָל חַד יָדַע
 עֲבִידֵיהּ לְשְׁמֵשָׁא.

מְנַהוֹן מְשֻׁמְשֵׁי בְּשְׁלִיחוּתָא דְמַרְיָחוֹן וְאַתְּפַקְדוֹן
 בְּעֵלְמָא עַל כָּל עוֹבְדֵיהוֹן דְּבִנֵי נָשָׂא, וּמְנַהוֹן
 דְּקָא מְשַׁבְּחִין לִיה וְאִינוּן (הא) אַתְּפַקְדוֹן עַל שִׁירְתָּא.
 וְאַף עַל גַּב דְּאִינוּן אַתְּפַקְדוֹן בְּהֵאִי, לִית לָךְ כָּל חֵילָא
 בְּשִׁמְיָא וְכִכְבִּין וּמְזִלֵי דְכֻלְּהוּ לָא מְשַׁבְּחִין לִיה
 לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְּעָאל לִילְיָא כְּדִין אַתְּפַרְשֵׁן תְּלַת
 סְטָרִין מְשַׁרְיִין לְתַלְתָּ סְטָרֵי עֵלְמָא, וּבְכָל
 סְטָרָא וְסְטָרָא אֶלְף אֶלְפִין וְרַבּוּא רַבָּן וְכֻלְּהוּ מְמַנֵּן
 עַל (דף קפט ע"א) שִׁירְתָּא.

לשון הקודש

שְׁדַם מְפַקְדִים עַל זֶה, אִין לָךְ כָּל חֵיל
 בְּשִׁמְיָם וְכִכְבִּים וּמְזִלוֹת שְׁפָלָם לָא
 מְשַׁבְּחִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 שְׁחָרֵי בְּשַׁעָה שְׁנַכְנַם הַלִּילָה, אִין
 נְפַרְדִים שְׁלֵשָׁה צְדָדִים מְחַנּוֹת לְשַׁלְשֵׁת
 צְדָדֵי הָעוֹלָם, וּבְכָל צַד וְצַד אֶלְף אֶלְפִים
 וְרַבּוּא רַבָּבוֹת, וְכָלֵם מְמַנִים עַל הַשִּׁירָה.

מְשׁוּם שְׁאִין לָךְ שְׁמֵשׁ אוּ מְמַנָּה שְׁאִין
 לוּ עֲבוּדָה וְשְׁמוּשׁ לְאֶדוֹנֵי, וְעוֹמְדִים כָּל
 אַחַד וְאַחַד עַל אוֹתוֹ הַשְׁמוּשׁ שְׁנַתְמַנָּה
 בוּ, וְכָל אַחַד יוֹדַע עֲבוּדָתוֹ לְשִׁמְשׁ.
 מַחֲהֵם שְׁמֵשְׁמֵשִׁים בְּשְׁלִיחוּת רַבּוּנָם
 וּמְפַקְדִים בְּעוֹלָם עַל כָּל מַעֲשֵׂי בְּנֵי
 הָאָדָם, וּמַחֲהֵם שְׁמֵשְׁבַחִים אוֹתוֹ, וְהֵם
 וְהֵרִין מְפַקְדִים עַל הַשִּׁירָה. וְאַף עַל גַּב

תִּלְתַּת מִשְׁרֵיין אֵינוּן, וְיַחַד חֵיוֹתָא קְדִישָׁא מְמַנָּא
עַלְיֵיהּ וְקִימָא עַלְיֵיהּ, וְכִלְהוּ קָא מְשַׁבְּחָן
לִיה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַד דְּאֵתִי צַפְרָא, כַּד אֵתִי
צַפְרָא, כָּל אֵינוּן דְּבַסְטָר דְּרוּם וְכָל כְּכִבְיָא דְנַהֲרֵי,
כִּלְהוּ מְשַׁבְּחָן וְאִמְרֵי שִׁירְתָּא לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּמָה
דְּאֵת אִמְר, (איוב לח) בְּרֵן יַחַד כְּכִבִּי בְקָר וַיְרִיעוּ כָּל בְּנֵי
אֱלֹהִים. בְּרֵן יַחַד כְּכִבִּי בְקָר, אֲלִין כְּכִבְיָא דְבַסְטָר
דְּרוּם כְּמָה דְּאֵת אִמְר, (בראשית יט) וַיִּשְׁפֹּם אַנְרָהֶם בְּבִקְר.
וַיְרִיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, אֲלִין אֵינוּן דְּבַסְטָר שְׂמַאֲלָא
דְּאֵתְכִלְלוּ בִּמְנָא.

וְכִדִּין צַפְרָא נָהִיר, וַיִּשְׁרָאֵל נְטִילֵי שִׁירְתָּא וּמְשַׁבְּחָן
לִיה לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בִּמְמָא, תִּלְתַּת זְמַנִּין
בִּמְמָא, לְקַבֵּל תִּלְתַּת זְמַנִּין דְּלִילְיָא. וְקִימִין אֲלִין
לְקַבֵּל אֲלִין, עַד דְּיִסְתַּלַּק יְקָרָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא

לשון הקודש

הכוכבים שפצד דרום, כמו שנאמר
(בראשית יט) וישפם אנרהם בבקר. ויריעו
כל בני אלהים - אלו הם שפצד שמאל
שנכללו בימין.

ואז מאיר הבקר, וישראל נושאים
שירה ומשבחים לקדוש-ברוך-הוא
ביום, שלש פעמים ביום כנגד שלש
פעמים של הלילה, ועומדים אלה כנגד
אלה, עד שמתעלה כבודו של הקדוש

שלשה מחנות הם, ותיה קדושה אחת
ממנה עליהם ועומדת עליהם, וכלם
משבחים את הקדוש ברוך הוא עד
שבא הבקר. בשבא הבקר, כל אותם
שפצד דרום וכל הכוכבים שמאירים,
כלם משבחים ואומרים שירה
לקדוש-ברוך-הוא, כמו שנאמר (איוב לח)
ברן יחד ככבי בקר ויריעו כל בני
אלהים. ברן יחד ככבי בקר - אלו

בִּימָמָא וּבְלֵילָא בְּדָקָא יָאוּת, וְקִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
אֶסְתַּלַּק בְּהוּ בְּשִׁית אֱלִין.

הַהוּא חֵיוֹתָא קִדְיִשָׁא דְקִיּוּמָא עֲלֵייהוּ לְעִילָא
קִיּוּמָא עַל יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בְּגִין לְאַתְקַנָּא
כֻּלָּא בְּדָקָא יָאוּת. מַה כְּתִיב בָּהּ (משלי לא) וַתִּקַּם בְּעוֹד
לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק לְנַעֲרֹתֶיהָ. וַתִּתֵּן טָרֶף
לְבֵיתָהּ אֱלִין אֵינּוֹן מִשִּׁירֵיין דְּלְעִילָא, וְחֶק לְנַעֲרֹתֶיהָ
אֱלִין מִשִּׁירֵיין דְּיִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וּבְגִין כֶּךָ יִקְרָא
דְּקִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אֶסְתַּלַּק מִכָּל סְטָרִין מֵעִילָא
וּמִתַּתָּא. וְעַל דָּא כֻּלָּא הָוָה (ס"א הו"א) בְּרִשׁוּתֵיהּ קִיּוּמָא,
וְכֻלָּא אִיהוּ בְּרַעוּתֵיהּ.

הָאֵמֵר לְחָרָם וְלֹא יִזְרָח. (איוב ט) רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר,
דָּא יוֹסֵף. וּבְעַד פּוֹכְבִים יַחְתָּם, אֱלִין אֵינּוֹן
אֲחִיו דְּכְתִיב בְּהוּ וְאַחַד עֶשֶׂר פּוֹכְבִים מִשְׁתַּחֲוִים לֵי.

לשון הקודש

לְנַעֲרֹתֶיהָ – אלו המַחֲנוֹת של יִשְׂרָאֵל
לְמַטָּה. ומשום כֶּךָ כְּבוֹדוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מִתְעַלָּה מִכָּל הַצְּדָדִים,
מִמַּעַלָּה וּמִמַּטָּה, וְעַל כֵּן הִכַּל הָיָה נְהוּא
עוֹמֵד בְּרִשׁוּתוֹ וְהִכַּל הוּא בְּרַצוֹנוֹ.

(איוב ט) הָאֵמֵר לְחָרָם וְלֹא יִזְרָח – רַבִּי
שְׁמַעוֹן אָמַר זֶה יוֹסֵף. וּבְעַד פּוֹכְבִים
יַחְתָּם – אלו הם אֲחִיו, שְׂכַתוֹב בְּהֶם

בְּרוּךְ הוּא בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה בְּרִאוּי, וְהַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מִתְעַלָּה בְּשֵׁשׁ הַלָּלוּ.

אוֹתָהּ הַחַיָּה הַקָּדוֹשָׁה שְׁעוֹמֶדֶת עֲלֵיהֶם
לְמַעַלָּה, עוֹמֶדֶת עַל יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה בְּדִי
לְתַנּוּן הִכַּל בְּרִאוּי. מַה כְּתוּב בָּהּ? (משלי
לא) וַתִּקַּם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ
וְחֶק לְנַעֲרֹתֶיהָ. וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ –
אלו אוֹתָם הַמַּחֲנוֹת שֶׁלְמַעַלָּה. וְחֶק

דָּבַר אַחַר הָאָמַר לַחֲרָם, דָּא יַעֲקֹב, בְּשַׁעֲתָא דְאָמְרוּ
 לוֹ הֵכֵר נָא. וְלֹא יִזְרַח, בְּשַׁעֲתָא דְאִסְתַּלְקַת שְׂכִינְתָּא
 מִיְהִי. וּבְעַד פּוֹכְבִים יַחְתָּם, בְּגִין בְּנוֹי אֶתְחַתֵּם
 וְאִסְתִּים נְהוּרָא דִילִיָּה, שְׂמֹשָׂא אֶתְחַשְׁדּוּ וְכִכְבִּיא לָא
 נְהוּרוּ בְּגִין דִּיּוֹסֵף אֶתְפָּרַשׁ מֵאֲבוּי. וְהָא חֲזִי, מִהֲהוּא
 יוֹמָא דְהֵהוּא עוֹבְדָא דִּיּוֹסֵף, אֶתְפָּרַשׁ יַעֲקֹב מִשְׂמוּשָׂא
 דְעֵרְסָא וְאִשְׁתָּאר אַבְלָא עַד הֵהוּא יוֹמָא דְאֶתְבַּשַׁר
 בְּשׂוּרָה דִּיּוֹסֵף:

וַיְהִי יי אֶת יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ וַיְהִי בְּבֵית
 אֲדֹנָיו וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פָתַח, (תהלים לז) כִּי ה' אֱהָב
 מִשְׁפָּט וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ. הֵא
 קָרָא אוּקְמוּהָ בְּאַבְרָהָם, אֶת חֲסִידָיו, חֲסִידוֹ כְּתִיב,
 וְהָא אֶתְמַר.

לשון הקודש

יעקב משמוש המטה, ונשאר אבל עד
 אותו היום שהתבשר בשורת יוסף.
 ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח
 ויהי בבית אדניו וגו'. רבי יוסי פתח,
 (תהלים לז) כִּי ה' אֱהָב מִשְׁפָּט וְלֹא יַעֲזֹב
 אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ. הפסוק הזה
 בארוהו באברהם. את חסידיו, כתוב
 חסידו, ויהי נתבאר.

ואחד עשר פוכבים משתתנים לו. דבר
 אחר, האמר לחרם - זה יעקב בשעה
 שאמרו לו הכר נא. ולא יזרח - בשעה
 שהסתלקה ממנו השכינה. ובעד
 פוכבים יחתם - משום בגיו נחתם
 ונסתם האור שלו, השמש חשך
 והפוכבים לא האירו, משום שיוסף
 נפרד מאביו. ובא וראה, מאותו היום
 של אותו המעשה של יוסף, נפרד